

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับ
สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนเตย
อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

หลักการและเหตุผล

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) หรือที่เรียกว่าการประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐเครื่องมือหนึ่ง โดยเป็นเครื่องมือในเชิงบวกที่มุ่งพัฒนาระบบราชการไทยในเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศรับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร ผลการประเมินที่ได้รับจะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการ สามารถอำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐ ดังนั้น การประเมิน ITA จึงมิได้เป็นเพียงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเพียงเท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน เพื่อให้ทราบถึงช่องว่างของความไม่เป็นธรรมและความด้วยประสิทธิภาพ สำหรับนำไปจัดทำแนวทางมาตรการต่างๆ ในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการไทยต่อไป

การประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือที่หน่วยงานภาครัฐได้สำรวจตัวเอง เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลอันส่งผลให้เกิดความตระหนักและปรับปรุงการบริหารงานและกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและให้ความสำคัญกับด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การประเมิน ITA ยังส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของหน่วยงานภาครัฐในทางปฏิบัติอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตื่นตัวและหันมาให้ความสนใจต่อการพัฒนาแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ของตนเองให้ทันสมัยและน่าสนใจมากขึ้น ที่สำคัญคือส่งผลให้หน่วยงานมีการจัดการข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบระเบียบและเตรียมความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะให้ได้รับทราบและส่งเสริมให้เกิดการตรวจสอบได้

นอกจากนี้ ในด้านประชาชนและสังคมไทยแล้ว การประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือที่ทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่พัฒนาการบริหารงานภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนคนไทยได้รับการบริการจากภาครัฐที่ดีขึ้น และยังส่งผลให้ประชาชนและสาธาณชนมีโอกาสดำเนินการกำกับติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐได้มากขึ้นอีกด้วย

ITA เป็นการประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยใช้ข้อมูลครอบคลุมทุกด้านและหลากหลายมิติ กำหนดระเบียบวิธีการประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการทางสถิติและทางวิชาการเพื่อให้ผลการประเมินสามารถสะท้อนสุขภาวะขององค์กรในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างแท้จริง โดยมีการเก็บข้อมูลจาก ๓ ส่วน ดังนี้

๑. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน

(Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) หรือแบบวัด IIT

๒. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก

(External Integrity and Transparency Assessment : EIT) หรือแบบวัด EIT

๓. แบบตรวจการเปิดเผยสาธารณะ

(Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) หรือแบบวัด OIT

ในการนี้ แบบวัด OIT ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต มีตัวชี้วัดย่อยตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การ

ประเมินการประเมินค ดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน ๓๓ ประเด็นความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๒๓ การ

ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ อย่างน้อยประกอบด้วยประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
(กรณีหน่วยงานที่ไม่มีการกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ระบุลงในเอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มีการกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

ในการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ แต่ละประเด็นต้องมีรายละเอียด อย่างน้อยประกอบด้วย

๑. เหตุการณ์ความเสี่ยง
๒. ระดับความเสี่ยง
๓. วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

สินบน

หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกรับผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทน เพื่อให้บุคคลกระทำการหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (คำศัพท์ที่สื่อถึงสินบน เช่น เงินแป๊ะเจี๊ยะ เงินใต้โต๊ะ ส่วย ค่าดำเนินการ ค่าอำนวยความสะดวก ค่าน้ำร้อนน้ำชา ค่าหัวคิว เงินทอง)

ความเสี่ยงการทุจริต

การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต (อ้างอิงจาก : คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยง (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS) การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท.)

ความหมายของการทุจริต

พระราชบัญญัติมาตรการฟายบริหารและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ “ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติใดในพฤติการณ์อย่างใดที่อาจทำให้ผู้อื่น เชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะ เป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อหน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการป้องกันข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้กระทำการทุจริต

๑. เพื่อวิเคราะห์เหตุการณ์ความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
๒. เพื่อระบุระดับความเสี่ยงการทุจริตภายในองค์กรบริหารส่วนตำบลตอนเตย
๓. เพื่อกำหนดมาตรการและการดำเนินการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนภายในองค์กรบริหารส่วนตำบลตอนเตย
๔. เพื่อกำหนดกิจกรรมหรือการดำเนินการที่สอดคล้องกับมาตรการหรือการดำเนินการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสินบนขององค์กรบริหารส่วนตำบลตอนเตย
๕. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการจากองค์กรบริหารส่วนตำบลตอนเตย

กรอบในการประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งในส่วนของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องกับหลักการที่ ๘ การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต โดยกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัตินอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดคล้องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมเคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

ประเภทของความเสี่ยง

ในการวิเคราะห์เหตุความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลตอนเตย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ดำเนินการวิเคราะห์เหตุความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงใน ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พงศ. ๒๕๕๘
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน ๓ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับ ใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ
 - โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความเสี่ยงหรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ
 - ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน
๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิด ความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริต ที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคย เกิดหรือไม่ มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)
๓. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต และประสิทธิผลชอบ เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการ ที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใดเพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุรายละเอียดเหตุการณ์ที่เกิดความเสี่ยงการทุจริต หรือมีโอกาที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงาน โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหา

จากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๑ ครั้ง/ปี

เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลการดำเนินงาน

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษข้อมูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๔๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้านความโปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่างต่อเนื่องและสังคมให้ความเข้าใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๓๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	แทบจะไม่มี

กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

$$\text{Degree of Risk} = \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๕ - ๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลบดอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสียหาย (โอกาส x ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔	๑. เจ้าหน้าที่ที่มีการเรียกรับสินบนเพื่อช่วยให้การพิจารณา อนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้นหรือได้รับการยกเว้นหรือไม่ เป็นไปตามกฎหมาย ๒. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือ จากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือ การพิจารณาอนุมัติอนุญาตที่รวดเร็วกว่าปกติ เช่นการ แสวงหาก การข้ามขั้นตอน ๓. การรับของขวัญ ของฝาก ของที่ระลึกในเทศกาลหรือโอกาสต่างๆ จากบุคคลที่มาติดต่อราชการ ๔. เจ้าหน้าที่ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวเอื้อประโยชน์หรืออำนวยความสะดวกในการรับคำขอ การพิจารณา เพื่อ อนุมัติหรืออนุญาต ๕. เจ้าหน้าที่ให้บริการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน เช่น ใช้ เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่น พร้อมคำขอไม่ถูกต้องครบถ้วน	๓ x ๒ ปานกลาง	๑. ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๓. จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชนประกอบหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข(ถ้ามี) ในการยื่นคำขอขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณา อนุญาต และรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขอ อนุญาต จะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ปิดประกาศ คู่มือ ประชาชนไว้ ณ สถานที่กำหนดให้ยื่นคำขอ และเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ เช่น เว็บไซต์ , Facebook , Line ๔. เสริมสร้างวัฒนธรรมการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ๕. ส่งเสริมบุคคลต้นแบบบริการเป็นเลิศ ๖. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ E-Service เพื่ออำนวยความสะดวกและความรวดเร็ว ๗. จัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องทุกข์ หรือร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน ๘. กำหนดมาตรฐานการให้บริการประชาชน	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองสวัสดิการสังคม กองการศึกษา

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสียหาย (โอกาส x ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานรับผิดชอบ
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือ การให้บริการตามภารกิจ	๑. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อ เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการของหน่วยงาน ๒. การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ ผลประโยชน์จากหน่วยงาน ๓. เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อ ราชการ ๔. ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง ตนเอง ๕. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามการสั่งการของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎหมายระเบียบรองรับ ๖. การรับสินบนเพื่อแลกกับการให้นำทรัพย์สินของทางราชการ ไปใช้ประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลภายนอก เช่น การรับส่งบุคคลภายนอก , การนำรถราชการไปใช้ในส่วนตัว, การ นำเครื่องมือไปใช้กิจการส่วนตัว	๓ x ๒ ปานกลาง	๑. จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการเรียกรับ สินบน , มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ๒. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้กับประชาชนทราบ เพื่อให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้อง ตามระเบียบ/กฎหมาย และผู้บังคับบัญชาหมั่น ควบคุมกำกับดูแล การปฏิบัติหน้าที่ ๓. ประกาศนโยบายรับของขวัญของกำนัลทุกชนิด เพื่อตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ ๔. กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการ ปฏิบัติ เพื่อป้องกันการเรียกรับสินบน ให้ เจ้าหน้าที่ทุกคนในองค์กรถือปฏิบัติส่งเสริมใน การปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลัก ธรรม มาภิบาล ๕. ประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางการร้องเรียนการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ที่ ประพตมิชอบ ให้ ประชาชนทราบเพื่อสร้างความเกรงกลัวสำหรับ การเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ ๖. จัดทำแบบคำขอและทะเบียนคุณทรัพย์สินของ ทางราชการ ผู้บริหารกำชับการแต่งตั้งผู้ ควบคุมดูแล การใช้ทรัพย์สินทางราชการในการ บริการสาธารณะ ตามภารกิจ และอำนาจหน้าที่ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองสวัสดิการสังคม กองการศึกษา

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑. เจ้าหน้าที่ที่มีการเรียกรับสินบนเพื่อช่วยให้การพิจารณา อนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้นหรือได้รับการยกเว้นหรือไม่ เป็นไปตามกฎหมาย ๒. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือ จากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือ การพิจารณาอนุมัติอนุญาตที่รวดเร็วกว่าปกติ เช่นการ แสวงหาก ของที่ระลึกในเทศกาลหรือ รับของขวัญ ของฝาก ของที่ระลึกในเทศกาลหรือ โอกาสต่างๆ จากบุคคลที่มาติดต่อราชการ ๔. เจ้าหน้าที่ที่ใช้ความสนิทส่วนตัวเอื้อประโยชน์หรือ อำนาจความสะดวกในการรับคำขอ การพิจารณา เพื่อ อนุมัติหรืออนุญาต ๕. เจ้าหน้าที่ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้ เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่น พร้อมคำขอไม่ถูกต้องครบถ้วน	๓ x ๒ ปานกลาง	๑. ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๓. จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชนประกอบหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข(ถ้ามี) ในการยื่นคำขอขึ้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณา อนุญาต และรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขอ อนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ปิดประกาศ คู่มือ ประชาชนไว้ ณ สถานที่กำหนดให้ยื่นคำขอ และเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ เช่น เว็บไซต์ , Facebook , Line ๔. เสริมสร้างวัฒนธรรมการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ๕. ส่งเสริมบุคคลต้นแบบบริการเป็นเลิศ ๖. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ E-Service เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็ว ๗. จัดให้มีระบบและช่องทางการร้องทุกข์ หรือร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน ๘. กำหนดมาตรฐานการให้บริการประชาชน	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองสวัสดิการสังคม กองการศึกษา

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานรับผิดชอบ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจัดซื้อจัดจ้างไม่ปฏิบัติตาม tor/จัดทำร่าง tor เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง /กำหนด tor เฉพาะเพื่อเอื้อกั้นการบุคคลอื่นหรือห้างร้านอื่น ๒. การรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรองซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญาหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง ๓. เรียกรับสินบนหรือเงินทอนในการจัดซื้อหรือจัดจ้าง โดยร้านที่มีเงินทอนเยอะจะได้รับพิจารณาาก่อน เป็นอันดับแรก ทำให้ได้พัสดุที่ไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงตามคุณลักษณะหรือความต้องการใช้งาน ๔. การตรวจรับพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบ/เอื้อประโยชน์ ต่อผู้รับจ้างหรือห้างร้าน/เรียกรับเงินก่อนการตรวจรับ ๕. ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเลือกใช้วิธีเฉพาะเจาะจงกับร้านที่เป็นพวกพ้อง หรือร้านเดิมทุกครั้งเพื่อการต่อรองเงินทอนหรือสินบน ๖. เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบใหม่ๆ และการตีความหนังสือสั่งการ/ขาดความรู้ในการตรวจรับงาน/ผู้ควบคุมงานไม่ควบคุมงานให้เป็นไปตามแบบ ทำให้เกิดการเอื้อประโยชน์แก่คู่สัญญา	๓ x ๓ สูง	๑. การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๒. ส่งเสริมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและคณะกรรมการต่างๆที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างเข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถปฏิบัติ ตามกฎหมาย/ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างได้อย่างถูกต้องครบถ้วนควบคุมและติดตามการทำงาน อย่างใกล้ชิดมีการสอบทานและกำกับให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓. จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการเรียกรับ สินบน ,มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม , ส่งเสริม คุณธรรมให้พนักงานและผู้บริหารมีคุณธรรมและความโปร่งใสตรวจสอบได้ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ๔. ประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางการร้องเรียนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ประพฤติมิชอบ ให้ประชาชนทราบเพื่อสร้างความเกรงกลัวสำหรับ การเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ ๗. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างให้มีการหมุนเวียนงานที่แตกต่างกับจากเรื่องเดิมๆเพื่อป้องกันการสร้างความคุ้นเคยกับผู้ประกอบการ และนำมาเอื้อประโยชน์ระหว่างคณะกรรมการ และผู้ประกอบการ	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองสวัสดิการสังคม กองการศึกษา หน่วยตรวจสอบภายใน

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานรับผิดชอบ
๔	การบริหารงานบุคคล	๑. การรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นเพื่อให้หรือสัญญาว่าจะให้ หรือด้วยวิธีการอื่นใดโดยทุจริตในการ รับพนักงานจ้าง พนักงานทั่วไป หรือลูกจ้างเข้าทำงาน ในหน่วยงาน ๒. ช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้องในการสอบเข้า ขั้นตอนการ สรรหา บรรจุ แต่งตั้ง รับโอน การให้ ย้าย ๓. เรียกรับเงินจากบุคคลอื่นเพื่อเอื้อให้ได้รับ การบรรจุ แต่งตั้ง หรือรับโอน/ย้าย ๔. การมอบหมายงานที่ไม่เป็นธรรม การประเมินผล การ ปฏิบัติงานเพื่อเลือกเงินเดือนไม่เป็นธรรม ๕. การพิจารณาคัดเลือกบุคลากรเข้ารับการอบรม เน้นแต่ พวกพ้องตน ๖. ผู้อำนวยการเรียกรับเงินก่อนการเลื่อนขั้น เลื่อนระดับ หรือ เพื่อต่อสัญญาจ้าง	๓ x ๒ ปานกลาง	๑. ประชาสัมพันธ์การรับสมัครสอบ รับโอน/ย้าย การ ประกาศผลการสอบของหน่วยงานผ่านสื่อ ประชาสัมพันธ์หลากหลาย เพื่อการกระจาย ข้อมูลข่าวสาร ๒. ประกาศเจตนารมณ์นโยบาย NO Gift Policy จาก การปฏิบัติหน้าที่ จัดทำประกาศมาตรการ ป้องกันการทุจริตในการสรรหาและเลือกสรรของ หน่วยงาน ๓. กำชับ/กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบุคคลากร ให้ ปฏิบัติ ตามระเบียบ/กฎหมาย มาตรการแสดงเจตนากรณีในการนำหลักคุณธรรมมาจริยธรรม ในการ บริหารงานของผู้บริหารและการปฏิบัติ งานของ เจ้าหน้าที่ หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำ ผิดตามกฎหมาย ต้องดำเนินการพิจารณาโทษ ทางวินัยตามกฎหมาย อย่างเคร่งครัด ๔. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ ๕. เชิญบุคคลภายนอกที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วม เป็น คณะกรรมการสอบคัดเลือกด้วยทุกครั้ง ๖. มาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงาน บุคคล สร้างความโปร่งใสในการพิจารณาเลื่อน ขั้นเงินเดือน มาตรการนำผลการประเมินความ พึงพอใจของ ประชาชนในการให้บริการมาใช้ใน การเลื่อนขั้น เลื่อน เงินเดือน	สำนักก่ด